

Uchwała Nr XVI/147/08
Rady Gminy Czarna
z dnia 29 stycznia 2008 r.

w sprawie zatwierdzenia uchwały Zebrania Wiejskiego Sołectwa Dąbrówki z dnia 27.01.2008 roku dotyczącej Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki na lata 2008 – 2015

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Gminy Czarna uchwaliła, co następuje:

§ 1. W związku z wytycznymi Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 zatwierdza się uchwałę Zebrania Wiejskiego Sołectwa Dąbrówki z dnia 27.01.2008 roku w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki na lata 2008 – 2015 stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zdzisław Jarosi

PLAN

ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI

NA LATA
2008-2015

DĄBRÓWKI 2008

SPIS TREŚCI.

1	WSTĘP.....	4
2	METODOLOGIA.....	4
3	UCZESTNICY DEBATY STRATEGICZNEJ REPREZENTUJĄCY MIEJSCOWOŚĆ DĄBRÓWKI.....	5
4	RAPORT O STANIE.....	5
4.1	Miejscowość Dąbrówki	5
4.1.1	Okres międzywojenny	6
4.1.2	Okupacja i ruch oporu	8
4.1.3	Po II wojnie światowej.....	9
4.2	Kościół Parafialny pod wezwaniem NMP Królowej Polski.....	11
4.3	Kapliczki.....	11
4.4	Zespół budynków dawnej Dyrekcji Lasów Ordynacji Potockich.....	12
4.5	Stara szkoła	12
5	Syntetyczna charakterystyka miejscowości	13
5.1	Położenie.....	13
5.2	Miejscowość w statystyce.....	14
5.3	Struktura użytkowania i własności gruntów w Dąbrówkach.....	14
5.4	Struktura wieku	14
5.5	Gospodarka.....	15
5.6	Bezrobocie	16
5.7	Oświata.....	16
5.8	Ochrona zdrowia.....	16
5.9	Kultura	16
5.9.1	Zespół Śpiewaczy „Dąbrówczanki”	17
5.9.2	Zespół Wokalny „Sempre”.....	18
5.9.3	Zespół Taneczny „Vivo”	18
5.10	Sport i wypoczynek	18
6	Infrastruktura techniczna i komunikacyjna.....	19
6.1	Transport i komunikacja.....	19
6.2	Telekomunikacja.....	19
6.3	Zaopatrzenie w ciepło	19

6.4	Elektroenergetyka	19
6.5	Zaopatrzenie w gaz.....	20
6.6	Zaopatrzenie w wodę.....	20
6.7	Kanalizacja	20
6.8	Gospodarka odpadami.....	21
7	Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska.....	21
7.1	Zasoby kulturowe i historyczne.....	22
8	OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI.....	23
9	ANALIZA SWOT	24
9.1	MOCNE STRONY	24
9.2	SŁABE STRONY.....	24
9.3	SZANSE.....	25
9.4	ZAGROŻENIA	26
10	MISJA	26
11	DIAGNOZA STANU	27
11.1	GOSPODARKA.....	28
11.2	SPOŁECZNOŚĆ.....	28
11.3	INFRASTRUKTURA.....	28
12	PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO GOSPODARCZEGO	28
12.1	GOSPODARKA.....	28
12.2	INFRASTRUKTURA.....	29
12.3	SPOŁECZNOŚĆ.....	29
13	CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA (INWESTYCJE)	29
13.1	Gospodarka.....	29
13.2	Infrastruktura	30
13.3	Spółeczność	30
14	WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI.....	30
	KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU.....	30
15	WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI.....	31
	KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU.....	31
16	OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO.....	32
17	HARMONOGRAM RZECZOWY ZADANIA PRIORYTETOWEGO.....	34
18	WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI.....	35
19	MONITOROWANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI.....	36

1 WSTĘP

Podstawą rozwoju miejscowości Dąbrówki jest dokument pn. „Plan Odnowy Miejscowości Dąbrówki”, który określa misję, cele i kierunki działania wraz z zadaniami inwestycyjnymi na lata 2008 - 2015. Dokument ten poddany ocenie mieszkańców, a następnie uchwalony przez Zebranie Wiejskie zawiera również wariant rozwoju.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego. Obowiązek opracowania planu wynika z wielu istniejących programów służących wspieraniu obszarów wiejskich i społeczności wiejskiej takich jak Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i Regionalne Programy Operacyjne oparte na środkach Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. Dotyczy to przede wszystkim inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnym społecznościom.

Zapisy „Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki” są spójne z Narodową Strategią Spójności, Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013, ze Strategią Rozwoju Województwa Podkarpackiego do roku 2020, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czarna, Strategią Rozwoju Gminy Czarna oraz z Planem Rozwoju Gminy Czarna na lata 2004-2006 z perspektywą na 2007-2013. Cele i działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

W dalszej części opracowania przedstawiono analizę SWOT, wybrano misję, cele i kierunki działania oraz Wieloletni Plan Inwestycyjny dla miejscowości Dąbrówki.

2 METODOLOGIA

„Plan Odnowy Miejscowości Dąbrówki” opracowano przyjmując za podstawę wyniki debaty strategicznej organizowanej metodą aktywnego planowania strategicznego.

Przeprowadzono jedną debatę z udziałem Rady Sołectkiej oraz liderów lokalnych, reprezentujących mieszkańców miejscowości Dąbrówki.

Zebranie strategiczne odbyło się w dniu 27 stycznia 2007 roku, a jego zadaniem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno – gospodarczego oraz wyznaczenie wariantu rozwoju miejscowości.

Na podstawie wypracowanej **analizy SWOT**, która przedstawia **silne strony** (wewnętrzne) miejscowości, **słabe strony** (wewnętrzne), **szanse** (zewnętrzne) i **zagrożenia** (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:

Co należy zrobić, albo, jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony miejscowości i zniwelować zagrożenia?

Na podstawie tak postawionego pytania przygotowano kilkanaście celów opierając się na wcześniej wybranych w wyniku dyskusji słabych stronach i zagrożeniach.

Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans. Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Przyjęto, że winny zostać wyróżnione trzy cele pierwszorzędne, bez których dana miejscowość nie może się rozwijać i które przyspieszają rozwój danego obszaru społeczno-gospodarczego.

W ten sposób wynikiem konsultacji po debacie strategicznej było wypracowanie kilkunastu

celów w trzech obszarach: Infrastruktura, Społeczność, Gospodarka oraz określenie wybranego wariantu rozwoju. Jednocześnie mieszkańcy zgłaszając inwestycje niezbędne do realizacji na terenie swojej miejscowości dokonali ich hierarchizacji poprzez dyskusję i głosowanie. Wynik głosowania miał bezpośredni wpływ na hierarchizację celów i kierunków (inwestycji) w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno – gospodarczego.

Ponadto mieszkańcy zgłaszając inwestycje niezbędne do realizacji na terenie swojej miejscowości dokonali ich hierarchizacji pod kątem ich niezbędności dla podniesienia poziomu życia mieszkańców Dąbrówek.

3 UCZESTNICY DEBATY STRATEGICZNEJ REPREZENTUJĄCY MIEJSCOWOŚĆ DĄBRÓWKI

1. Sołtys Sołectwa Pogwizdów,
2. Rada Sołeczka,
3. Radni Gminy Czarna z miejscowości Dąbrówki,
4. Lokalni liderzy.

4 RAPORT O STANIE

4.1 *Miejscowość Dąbrówki*

Dąbrówki (pierwotnie: Wola Dąbrowska), podobnie jak w pobliżu znajdujące się Dębnik – Podzwierzyniec i wioska Dębina nawiązują swoją nazwą do dąbrowy, lasów dębowych, rosnących niegdyś w tym regionie Puszczy Sandomierskiej, intensywnie karczowanej od XVI do XIX wieku. Wieś Dąbrówki została założona na prawie polskim przez Krzysztofa II Pileckiego w 1584 r., a osiedlała się w niej na karczowiskach leśnych ludność napływająca z sąsiednich miejscowości. Nie jest wykluczone, że na terenie oficjalnie zaistniałej wioski już wiele lat wcześniej znajdowały się pojedyncze śródleśne zagrody. Stare przekazy ustne sugerują, że początki osadnictwa były na terenie przysiółka Podlas, a później powstawały przysiółki: Środek, Pastwisko i Zarzecze. Wieś należąca do włości łańcuckiej przechodziła do kolejnych właścicieli Łąncuta: w 1586 r. do Stadnickich, w 1631 r. do Lubomirskich i w 1791 r. do Potockich.

Przydzielany pierwszym osadnikom niewielki areał lasu do wykarczowania, nieurodzajna, piaszczysta ziemia, krótki czas wolnizny, następnie wzajemne zajazdy Stanisława Stadnickiego i Łukasza Opalińskiego z Leżajska (najbardziej wyniszczający okolice Łąncuta w 1608 r.), napady tatarskie (1624 r.), wojny i pomory głównie w wieku XVII spowodowały, że Dąbrówki przez długi czas nie tylko się nie rozwijały, ale nawet nastąpił ubytek mieszkańców. Gdy w 1589 r. w nowo powstałej wiosce naliczono 80 osób, to w roku 1674 było ich tylko 70. Dopiero życzliwsze zainteresowanie się Lubomirskich i Potockich położeniem osadników, stworzenie bardziej sprzyjających ogólnych warunków do zagospodarowania sprawiły szybszy rozwój wioski. Właściciele zaczęli sprzedawać chłopom działki gruntów uprawnych i lasu, zezwolili im karczować lasy dla zwiększenia powierzchni ziemi uprawnej i pastwisk. Odtąd wzrastała liczba mieszkańców wioski: w 1785 r. Dąbrówki liczyły 316 osób, w 1824 r. – 421, a w 1904 r. – 791.

Częstym zajęciem ludności obok rolnictwa była praca w pańskim lesie (wyrąb i obróbka drzewa, sadzenie, bartnictwo), wyroby z wikliny, ciesielstwo, kołodziejstwo w niewielkim zakresie tkactwo, a od końca XIX w. praca w fabryce sukna w Rakszawie.

Tutejsza ludność przynależąca do łańcuckiego kościoła miała do pokonania odległość ponad 7 km oraz rzekę Wisłok. Z tych względów ks. Emil Zauderer, proboszcz w Łąncucie

w latach 1890 – 1915, planował zbudować kościół w Dąbrówkach, z którego mieli korzystać również mieszkańcy Czarnej i Smolarzyn. W tym celu ksiądz powołał komitet budowy kościoła, zgromadził większość cegły i uzgodnił nawet z budowniczym Cetnarskim wstępne warunki budowy świątyni. Nie uzyskał jednak należytego zainteresowania tym swoim zamiarem u mieszkańców Dąbrówek i Smolarzyn, a proboszcz z Krzemienicy ks. Wojaczyński, któremu podlegała Czarna, zdecydowanie taki plan odrzucił. Budowa kościoła w Dąbrówkach została odłożona na 70 lat.

Sukcesem natomiast zakończyły się starania okręgowego inspektora szkolnego i zarazem katechety z Łącuta ks. Walentego Mazanka o otwarcie szkoły w Dąbrówkach. We wrześniu 1903 r. rozpoczęła działalność jednoklasowa szkoła. Kilkanaścioro dzieci pobierało naukę początkowo w chłopskiej chałupie. Od 1906 r. przy pomocy „zasilku” uzyskanego z budżetu krajowego trwały roboty przy murowaniu budynku szkolnego z cegły przeznaczonej wcześniej na kościół. W 1908 r. dzieci zaczęły się uczyć w nowej szkole.

Emigracja zarobkowa do Ameryki końcem XIX i na początku XX w., na którą zdecydowało się wielu ludzi z sąsiednich wiosek, tutaj była nieliczna, prawdopodobnie na skutek poufnej interwencji u władz Potockiego, niechętnego wyjazdom jego poddanych do USA.

Z zamieszkałych tutaj czterech rodzin żydowskich na skutek bojkotowania ich sklepów i „szynkwasów” przez miejscową ludność przed 1910r. wyprowadziły się z Dąbrówek dwie rodziny: Filur spod Leśnictwa i Jójliś mieszkający na parceli obecnie należącej do sióstr zakonnych. Dwie dalsze rodziny żydowskie: Zelik i „Siwy” wyjechały z przysiółka Pastwisko początkiem 1939 r.

Wybuch I wojny światowej w sierpniu 1914 r. spowodował mobilizację do armii austriackiej wielu mężczyzn w wieku poborowym i rezerwistów (od 18 do 50 lat) oraz rekwizycję bydła, zboża, siana i koni podczas czterech przemarszów wojsk austriackich i rosyjskich plądrowano domy, zabierano konie, świnie, drób, ziemniaki, siano. Tylko za wódkę można było ochronić swoje mienie przed rabunkiem, zwłaszcza ze strony Rosjan – Czerkiesów. Po przejściu czwartego frontu, na początku maja 1915 r., wielu ludzi zachorowało na grypę „hiszpankę” oraz na czerwonkę. W pierwszej wojnie światowej poniosło śmierć około 18 mężczyzn. Większość z nich zginęła na froncie rosyjskim, na Wołyniu w rejonie rzeki Stochód. Dalszych dwóch mieszkańców oddało życie w wojnie polsko – bolszewickiej w 1920 r.

4.1.1 Okres międzywojenny

Ogólne zadowolenie Polaków z odzyskania upragnionej niepodległości dość szybko minęło w zetknięciu z trudnymi powojennymi realiami: bezrobociem, brakiem ziemi, niskimi cenami artykułów produkowanych przez wieś przy równoczesnej drożyznie artykułów przemysłowych. Poza rolnictwem mieszkańcy zajmowali się wyrabianiem z wikliny koszyków i koszy pod tynkowanie drewnianych ścian, stolarką, pracowali w lesie Potockiego, wozili żwir i piasek z Wisłoka na gościńce i aleje przy pałacu hrabiego, byli zatrudnieni w Rakszawskiej Wytwórni Sukna. Kobiety za bardzo skromne wynagrodzenie ciężko pracowały w folwarkach Potockiego: na „Dolnym” w Woli Małej i na „Górnym” (obecnie tereny Łącuckiej Fabryki Wódek „Polmos”). Mimo trudności sprawianych przez Potockiego stosunkowo wiele młodych osób wyjechało za ocean, a także wyjeżdżało „na Saksy”, na Łotwę do sezonowych robót polowych.

Od zakończenia wojny do 1926 r. na tutejszym terenie duże zainteresowanie ludzi towarzyszyło bandyckiej działalności Panicza (Franciszka Kosiora spod Jarosławia) w towarzystwie Marcina Panka spod Krosna, którzy za kryjówkę obrali sobie młodnik – las Dąbrówek i Czarnej. Napadali na bogatszych gospodarzy, kupców, a zrabowane przedmioty rozdawali ubogim, co zjednało im opinię „łącuckich Janosików”. Ich siedmioletnią, niechlubną działalność przerwał właściciel sklepu z Podzwierzyńca Franciszek Kluz, który w nocy 19/20.04.1926 r., broniąc się przed bandytami, strzelił do Panicza i roztrzaskał mu kolano. Widząc swoją beznadziejną sytuację, Panicz sam się zastrzelił. Miał 35 lat. Wkrótce został

schwyty w Moszczenicy koło Piotrkowa Trybunalskiego 33 – letni Marcin Panek i skazany przez sąd doraźny na powieszenie.

Szarą dąbrowską codzienność ubarwiały czasem wydarzenia niezwykle, np. przejazd prezydenta Ignacego Mościckiego (1929 r.) czy gwiazdki organizowane dla najbiedniejszych dzieci przez hrabinę Elżbietę Potocką. Zdarzały się niespotykane zjawiska atmosferyczne, tj. ponad 40 – stopniowy mróz czy opady gradu wielkości pięści (22.06 1932 r.).

Bieda na wsi w okresie wielkiego kryzysu gospodarczego w latach 30 sprzyjała radykalizacji postaw chłopskich i działalności różnych organizacji większość rolników Dąbrówek należała do Stronnictwa Ludowego z prezesem Józefem Sobusiem, sołtysem wsi. Swoje niezadowolenie z sytuacji na wsi wyrazili udziałem w antyrządowych wystąpieniach chłopskich w Grodzisku Dolnym (1933 r.) i w Nowosielcach (1936 r.).

Miejscowy leśniczy Adam Urbański i nauczyciel Józef Dąbrowski zorganizowali Koło Młodzieży Ludowej, w którym bardziej aktywnymi byli: Józef Gwizdak, Edward Kula, Franciszek Panek, Jan Panek. Około 1933 r. Koło Młodzieży Ludowej przyjęło statut i nazwę Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici” z działaczami: Józefem Czado, Marianem Dubielem, Genowefą Kiwałą, Stefanią Panek, Franciszkiem Wawraszkiem. Obie te organizacje: KML i „Wici” nie zdołały wzbudzić u tutejszej młodzieży większej sympatii. (W 1949 r. z byłych członków „Wici” nowe władze utworzyły Związek Młodzieży Polskiej, którego nikła działalność upadła w połowie lat 50.).

Z inicjatywy Józefa Dąbrowskiego powstał jeszcze w Dąbrówkach Związek Strzelecki (o charakterze paramilitarnym), skupiający około 15 chłopców w wieku od 14 do 17 lat.

Dla przeciwdziałania pojawiającym się wówczas na wsi antykatolickim hasłom, z inicjatywy ks. Mazanka powstało jedno koło Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej i dwa koła KSM – Żeńskiej z takimi działaczami jak: Józef Hadała, Andrzej Gwizdak, Anna Gwizdak, Anna Haładyj, Antoni Tama, Juliusz Tama. Stowarzyszenia młodzieżowe zajęły się działalnością kulturalną (przedstawianie sztuk scenicznych, uświetnianie uroczystości kościelnych i patriotycznych) oraz propagowaniem sportu (zwłaszcza siatkówki).

Z inicjatywy Adama Urbańskiego końcem lat 20 powstała Ochotnicza Straż Pożarna. Skupiała 15 – 20 mężczyzn. OSP miała na wyposażeniu sikawkę, beczkowóz, węże, 2 prądnice, syrenę alarmową, trąbkę, z których skorzystała zwłaszcza w sierpniu 1933 r. przy gaszeniu wielkiego pożaru spowodowanego uderzeniem pioruna w dom Andrzeja Augustyna. Spaliło się wówczas na Podlesiu 7 gospodarstw (w tym domy mieszkalne, zabudowania gospodarcze częściowo z żywym dobytkiem). Strażacy zapobiegli rozprzestrzenieniu się ognia mimo wichury. Naczelnikami OSP w Dąbrówkach byli: Józef Gwizdak, Julian Panek i Kazimierz Gwizdak, który jako ostatni z naczelników był świadkiem rozpadu OSP w latach siedemdziesiątych.

22. 10. 1927 r. w wyniku starań ks. Mazanka zostało sprowadzone do Dąbrówek Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Bogarodzicy Dziewicy Niepokalanego Poczęcia – Dębickich. Alfred Potocki ofiarował Zgromadzeniu dom z ogrodem. Miały prowadzić ochronę dla dzieci, służyć fachową pomocą i opieką chorym oraz swoją obecnością wpływać łagodząco na obyczaje, gdyż w opinii proboszcza „tak Wolanie, jak i Dąbrowszczanie odznaczali się wówczas skłonnością do bijatyk”. Nadto hrabia myślał o pomocy sióstr przy budowie kościoła w Dąbrówkach, do której jednak wtedy nie doszło. W latach 1933 – 1935 zdołano czynnem społecznym wybudować dom ludowy.

Nieprzerwanie od XIX w. po okres międzywojenny we wsi funkcjonowała karczma, po Wisłoku zaś pływał prom. Trudno znaleźć w Dąbrówkach ludzi, którzy w okresie przed II wojną światową zdobyliby wyższe wykształcenie. Jedynie Aleksander Jaworczak, dość luźno związany z tutejszą wioską, miał cenzus naukowy, doktorat. Znany jest z opisywania kultury materialnej i duchowej mieszkańców na przełomie XIX i XX wieku w swojej książce „Wieś Dąbrówki, powiat Łañcut” wydanej we Lwowie w 1936 r. Byli tu jednak utalentowani samoucy jak: Józef Hadała (dekorator, plastyk, poeta), muzycanci – skrzypkowie: Władysław Augustyn, Władysław Kula, Stefan Maczuga czy basista Józef Maczuga.

4.1.2 Okupacja i ruch oporu

Niemcy po zajęciu Polski, już w 1940 r. w lesie koło Dąbrówek i Czarnej urządzili ogromne magazyny amunicji i broni, których pilnowali wartownicy: Ślązacy i Czesi pod nadzorem dwóch niemieckich kapitanów: Szczodrowskiego i Haufmana.

W listopadzie 1942 r. zawiązała się w Dąbrówkach drużyna Armii Krajowej należąca wraz z Czarną i Wolą Małą do „Placówki nr 3” obwodu AK Łańcut. Drużynowym był Józef Rejman ps. Krótki. Należało do niej około 15 mężczyzn, głównie z Podlasu. W domu Józefa Skórskiego (znajdującego się w obrębie zamkniętego terenu z magazynami amunicji) był punkt kontaktowy kolportażu prasy podziemnej. Mieściła się tutaj też mała drukarnia AK – owska.

Również końcem 1942 roku zaczęły organizować się Bataliony Chłopskie, głównie w przysiółku Środek. Do tej organizacji przystąpiło około 40 mężczyzn. Dowódcą drużyny BCh był Antoni Dec ps. Śliwka. Działalność ruchu oporu skupiała się głównie na zdobywaniu broni albo przez kupowanie jej u wartowników – Czechów, albo przez wykradanie z niemieckich magazynów dla uzbrojenia żołnierzy AK i BCh miejscowych i w sąsiednich miejscowościach.

W maju – czerwcu 1944 r. mieszkańcy Dąbrówek przyjęli około 20 rodzin przybyłych z okolic Drohobycza, Łopatynia, Lwowa, Tarnopola, skąd uciekli zagrożeni rzezią ze strony ukraińskich band, zwłaszcza UPA. (Kresowiaci wyjechali w latach 1945 – 1946 na Ziemię Odzyskane).

Przed wycofaniem się Niemcy w lipcu 1944 r. wywieźli z magazynów leśnych część amunicji i broni, a ogromne ilości pozostałych zapasów planowali zdetonować wówczas, gdy nacierający z kierunku Żołyńni – Rakszawy Rosjanie znajdą się w obrębie lasów Dąbrówek i Czarnej. Dla zrealizowania tego planu sztapple amunicji zostały zaopatrzone w detonatory, a następnie podłączone wiązką kabli do prądnicy „magneto” na korbę. Również most na Wisłoku przygotowali do wysadzenia. Niemcy przepowiadali, że po zdetonowaniu nagromadzonej w magazynach tylu wagonów amunicji cały obszar lasu zamieni się w jezioro.

Następnie Niemcy wycofali się na południową stronę Wisłoka, gdzie z okopów i artylerii utworzyli linię obrony. Ludność Dąbrówek, gdy spostrzegła, że została narażona na śmiertelne niebezpieczeństwo, bo znalazła się w środku między nacierającymi Rosjanami i broniącymi się Niemcami, w większości przeniosła się z żywym dobytkiem do Czarnej – Kołków, Smolarzyn i Woli Dalszej. Na szczęście jacyś nieustaleni dokładnie ludzie zdążyli w porę przeciąć kable przeciągnięte do detonatorów i w ten sposób uniemożliwili Niemcom wysadzenie w powietrze wraz ze składami amunicji pobliskich Dąbrówek, Czarnej, Rakszawy – Wołochów. Przyspieszyło to również wycofywanie się Niemców, wcześniejsze wkroczenie (30.07.1944 r.) Rosjan i zdecydowanie mniejsze zniszczenia w Dąbrówkach. Niemcy zdołali tylko po oblaniu benzyną podpalić i wysadzić most. Kto przeciął kable? „Každy sukces ma wielu ojców”. Do przecięcia kabli przyznają się i członkowie AK (Hieronim Świątoniowski z Potoka i Adam Skórski), i członkowie BCh (Antoni Dec, Władysław Tama i Władysław Gwizdak i ludzie zatrudnieni przez Niemców w leśnych magazynach amunicji (Stanisław Babka i Alfred Rejman). Zdaniem Józefa Boreza, znanego weterana AK z Woli Małej, wszyscy mogą mówić prawdę, bo te kable mogły być wielokrotnie przecinane, w różnych miejscach, przez różnych ludzi.

Wiele ofiar z terenu Dąbrówek pochłonęła wojna i okupacja. Na wojnie we wrześniu 1939 r. polegli: Marceli Kula, Walenty Michno i Antoni Panek (dwaj ostatni nie zostali wymienieni na pamiątkowej tablicy w kościele w Dąbrówkach). W obozie w Auschwitz zostali zamęczeni: Stanisław Skóra, Józef Szmyc i Antoni Świątoniowski. W Dąbrówkach zginęli: Józef Maczuga, siostra zakonna Cypriana Moskoluk (zastreleni przez Niemców), Stefan Łęcznar (zginął przypadkowo podczas wysadzania mostu), Stanisław Dubaj (zabity w Czarnej – Kołkach podczas przejścia frontu) i Tadeusz Skórski ps. Achilles (ranny i następnie żywcem spalony w Kuryłówce przez Własowców pod koniec czerwca 1944 r. podczas nieudanej akcji AK- owców obwodu Łańcut przeciw nacjonalistom ukraińskim na Zasaniu). Ponadto w grudniu 1943 r. przy domu Józefa Kuli w Pastwisku, Niemcy rozstrzelali sześcioro Żydów z Podzwierzyńca (dwóch mężczyzn, dwie kobiety i dwoje dzieci), na łące sióstr zakonnych

ukraińska policja „zielona” zastrzeliła i zakopała Żyda z Medyni, a na terenie nadleśnictwa Niemcy zastrzelili Żyda prawdopodobnie z Rakszawy. Należy podkreślić niezwykle odważną postawę niektórych ludzi z Dąbrówek, jak Józefy Kuli, Stefanii Dudek, (które dłuższy czas przechowywały i karmiły Żydów) czy Władysława Wosia wydanego przez samych Żydów, odgrążających się zemstą. Podczas przejścia frontu spaliło się 14 gospodarstw (10 w Pastwisku i 4 w Polesiu) oraz budynek gospodarczy u zakonnic.

4.1.3 Po II wojnie światowej

Początki Polski Ludowej były we wsi niespokojne. Zdarzały się osobiste porachunki i odwety za krzywdy z czasu okupacji, likwidowano niewygodnych świadków. Prawdopodobnie jedną z takich ofiar był Michał Michałowicz (zaginął 31.10.1948 r. rzekomo zastrzelony).

Nastał też czas rozbudowy i przyspieszonego rozwoju wioski, powstania wielu nowych instytucji. Pierwszą inwestycją był prowizoryczny most zbudowany przez Rosjan na palach pozostawionych po moście wysadzonym przez Niemców. Most zbudowany przez Rosjan został zniszczony przez wodę już w następnym roku, dlatego w latach 1946 – 1947 został zbudowany następny drewniany, solidniejszy. Dopiero w latach 1986 – 1988 zbudowano obecny żelbetonowy most.

W latach 50 częściowo na terenie zabudowań dawnej dyrekcji lasów ordynacji Potockich po obu stronach drogi nr 877 powstał Ośrodek Remontowo – Budowlany Lasów Państwowych, który zatrudniał wielu mieszkańców Dąbrówek. Przy nim wybudowano ośrodek zdrowia, z którego korzystała lokalna społeczność i z sąsiednich miejscowości (do chwili obecnej budynek pełni tę samą funkcję), a także osiedle mieszkaniowe. Od początku lat 60. ORB stał się zakładem opiekuńczym miejscowej szkoły. Pracownicy ośrodka wykonali wiele niezbędnych prac na terenie szkolnym, udostępniali materiały do zajęć praktyczno – technicznych, przewozili uczniów na wycieczki i imprezy. Zakład opiekuńczy fundował nagrody książkowe i sponsorował choinki noworoczne.

Od 8.12.1953 r. staraniem proboszcza łańcuckiego ks. Stanisława Decowskiego otwarto kaplicę u sióstr zakonnych i odtąd w każdą niedzielę tutaj była odprawiana msza św. Przy tej kaplicy 1. 09. 1968 r. powstała parafia z pierwszym proboszczem ks. Tadeuszem Zychem. W 1969 r. podjęto natomiast kroki, by utworzyć w Dąbrówkach cmentarz komunalny i wybudować dom przedpogrzebowy. Plany udało się w krótkim czasie zrealizować. W 1953 r. powstało Kółko Rolnicze, które w 1973 r. zostało włączone do Spółdzielni Kółek Rolniczych, co doprowadziło w 1993 r. do likwidacji kółka (garaże kupiła GS w Czarnej). W 1959 r. przeprowadzono elektryfikację wsi.

Od lat sześćdziesiątych, kiedy wioska została ujęta w planie przestrzennym zagospodarowania obserwuje się w Dąbrówkach imponujący wzrost prywatnego budownictwa. Wyznaczono tereny pod zabudowę. O skali i tempie rozbudowy świadczy wzrost ilości budynków mieszkalnych i przyrost naturalny mieszkańców w porównaniu z danymi z lat 50. Gdy w latach 50. było około 145 budynków mieszkalnych i 870 osób to pod koniec 1994 roku budynków mieszkalnych było blisko 300 i 1370 ludzi. 19.10.1969 r. oddano do użytku nową szkołę pawilonową. Ośmioro nauczycieli i 157 uczniów miało do dyspozycji 4 sale lekcyjne, 2 pracownie: fizyczno – chemiczną i zajęć praktyczno – technicznych oraz kancelarię, pokój nauczycielski i bibliotekę. Zainstalowano centralne ogrzewanie, jednak budynek nie posiadał bieżącej wody i toalet.

W latach 1971 – 1972 wybudowano kościół parafialny, a w latach 1975 – 1976 plebanię, w lutym 1983 r. otwarto przedszkole, w 1984 r. w Szkole Podstawowej w Dąbrówkach odbyły się wojewódzkie dożynki, w 1986 r. założono wodociągi, a w 1988 przeprowadzono gazyfikację.

Od jesieni 1980 r. wobec wyraźnego załamania się gospodarki socjalistycznej, postępującej pauperyzacji społeczeństwa, braku towarów w sklepach, narastania ogólnego niezadowolenia, większość mieszkańców otwarcie poparła działalność i akcje protestacyjne „Solidarności” wymierzone przeciw rządzącym komunistom. „Solidarność” wiejska i robotnicza

miała we wsi kilkudziesięciu sympatyków, ale z powodu braku miejscowego zdecydowanego lidera, nie doszło do utworzenia struktury organizacyjnej „Solidarności”. Aktywniejszymi członkami „Solidarności” w Dąbrówkach byli: Jan Cisek (z Kołków – Czarnej), Stanisław Kluz (Środek), Władysław Kulka (Podlas), Józef Martyński (z Łańcuta), Stanisław Panek (Podlas).

Po upadku w 1989 r. systemu komunistycznego i postępującej transformacji dotychczasowego gospodarowania na system wolnorynkowy, dużo ludzi pracujących dotychczas w państwowych zakładach w Łańcucie (ŁFŚ, PMS, PZGS, PKP) czy w Rakszawskich Zakładach Włókienniczych, straciło pracę. Z powodu ekonomicznej nieopłacalności osłabło zainteresowanie gospodarowaniem na roli (nie ma ani jednej rodziny, która by się utrzymywała wyłącznie z rolnictwa). Niemniej nadal jest kontynuowane prywatne budownictwo.

W dość trudnym przejściowym okresie wychodzenia z kryzysu gospodarczego, u progu III Rzeczypospolitej, nie porzucono w Dąbrówkach starań o rozwój wsi. Zdołano przebudować kaplicę cmentarną (1995 r.). W 1992 r. przeprowadzono telefonizację wsi. Rozpoczęły działalność prywatne zakłady: piekarnia pieczywa, wytwórnia wyrobów lastrykowych „Last – Best”, wyrobu parkietu i listew, a tartak Lasów Państwowych został wydzierżawiony. Oprócz trzech sklepów Gminnej Spółdzielni istniały też dwa sklepy prywatne. W kolejnych latach na miejscu Spółdzielni Kółek Rolniczych powstała firma Landshud która zajmuje się sprzedażą obuwia. Przy drodze 877 i w niewielkim od niej oddaleniu wybudowano dwa duże centra handlowe (w jednym z nich funkcjonuje apteka), dwie stacje paliw, zakłady usługowo - przemysłowe.

W styczniu 1994 r. dokonano uroczystego otwarcia trzeciego budynku szkolnego w Dąbrówkach, a w 1996 r. oddano do użytku salę gimnastyczną.

Okres ostatnich lat (od roku 1999 - do chwili obecnej) to także podejmowanie wielu inwestycji w kościele parafialnym, m.in. przebudowa frontonu, prezbiterium, pokrycie posadzki prezbiterium marmurem, wymiana okien, częściowa rekonstrukcja, w znacznym jednak stopniu stworzenie od nowa polichromii świątyni. Ponadto ważne dla parafii rozpoczęcie procedury prowadzącej do utworzenia sanktuarium z racji obecności w miejscowym kościele Cudownego Obrazu.

W 2006 r. droga nr 877 z Łańcuta do Leżajska została poszerzona i pokryta kilkoma warstwami asfaltu. Już wcześniej w najważniejszych miejscach w miejscowości zadbane o chodniki i oświetlenie przy tej trasie i w miarę możliwości powstają na coraz to nowych odcinkach.

Po II wojnie światowej do lat 90 około 35 osób z Dąbrówek uzyskało wyższe wykształcenie, w tym trzech księży: kanonik Adam Rejman, mgr Andrzej Kluz i mgr Krzysztof Pelc. Obecnie liczba osób z wyższym wykształceniem znacznie wzrosła, a do grona księży rodaków dołączyli mgr Ryszard Potęga i Tomasz Pyś. W bieżącym roku do Prenowicjatu Braci Mniejszych Konwentalnych w Głogówku wstąpił Kamil Chmiel.

Losy miejscowości, w której mieszkamy, interesują całą społeczność lokalną. Każdy rozumie, że dbając o jej rozwój, podejmujemy starania jak najbardziej zgodne z naszymi prywatnymi interesami. Chcemy modernizować swoją wieś dla siebie i dla własnych dzieci, również dla siebie i dla nich pragniemy chronić nasze dziedzictwo kulturowe.

W związku z podjęciem przez Samorząd Województwa działania 2.3 „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” współfinansowanego przez Unię Europejską Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006” opracowaliśmy *Plan rozwoju miejscowości Dąbrówki na lata 2008 – 2015*. Sama idea była nam bliska od dawna i miarę swoich możliwości i możliwości Samorządu Terytorialnego realizowaliśmy już przedsięwzięcia bardzo potrzebne w naszej miejscowości. Projekt Samorządu Województwa umożliwiający pozyskanie funduszy europejskich na ważne cele dodatkowo zmotywował nas do racjonalnego planowania.

Do powstania niniejszego dokumentu przyczyniła się cała społeczność Dąbrówek.

Widząc jej zaangażowanie i troskę o losy miejsca zamieszkania członkowie Rady Sołectkiej z sołtysem wsi na czele, radni Rady Gminy pochodzący z Dąbrówek oraz przedstawiciele władz Gminy stworzyli grupę inicjatywną świadomą tego, że w każdej chwili może liczyć na pomoc mieszkańców podczas realizacji opracowanego dokumentu. Włączenie się do programu Samorządu Województwa traktujemy jako szansę dla naszej miejscowości, której nie możemy zaprzepaścić. Wierzimy, że wdrożenie zamierzeń zapisanych w *Planie odnowy miejscowości Dąbrówki na lata 2008 – 2015* zapewni nam lepszą przyszłość.

4.2 Kościół Parafialny pod wezwaniem NMP Królowej Polski

Parafia erygowana w 1966 roku, w 1972 roku wzniesiono kościół. Usytuowano go w środku wsi, przy drodze do Smolarzyn i Białobrzegów. Część ołtarzową ozdobiono malowidłami ściennymi prezentującymi sceny biblijne. Drobne prace wykończeniowe, później remontowe podejmowano w świątyni od początku jej istnienia. Dopiero jednak okres ostatnich lat (od roku 1999 - do chwili obecnej) to czas wzmoczonych prac polegających na częściowej przebudowie jej kształtu architektonicznego, wymianie niektórych elementów, częściowej rekonstrukcji, w znacznym jednak stopniu stworzeniu od nowa polichromii kościoła. Ponadto ważne dla parafii rozpoczęcie procedury prowadzącej do utworzenia sanktuarium z racji obecności w miejscowym kościele Cudownego Obrazu .

Zabytkowy obraz Matki Bożej pochodzący z końca XVII wieku znajduje się w Dąbrówkach od 1957 r. Malowany jest na desce jako płaskorzeźba. Deski tła są jodłowe, a płaskorzeźba rzeźbiona w desce lipowej. Łączenie desek jest na spągach dębowych. Autora nie znamy. Obraz pochodzi z Truskawca k. Lwowa, gdzie w kościele parafialnym znajdował się przynajmniej od trzech wieków i od dawna odbierał tam kult. Zaświadczają o tym świadkowie żyjący obecnie w Dąbrówkach, a w dzieciństwie w okolicach Lwowa. Jest to m.in. Stanisława Hadała. Dokładna historia kultu w Truskawcu jest nieznaną ze względu na wojenną zawieruchę. O początkach obecności obrazu w Dąbrówkach wiemy z przekazów ustnych. Przywiozła go do ojczyzny ludność polska uciekająca z ziem wschodnich przed bandą UPA, która zamierzała Polaków wymordować. Zostali oni najpierw cudownie uratowani przez Matkę Boską w świątyni w Truskawcu, a później bezpiecznie doprowadzeni do m.in. naszych ziem. Część tej ludności zamieszkała w Markowej i Dąbrówkach k. Łańcuta. Obraz natomiast nie wiadomo, jakim trafem znalazł się w Domu Generalnym Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny w Dębicy. W 1957 r. został przywieziony do kaplicy Sióstr Służebniczek w Dąbrówkach.

W 1966 r. przy tej kaplicy powstała parafia z pierwszym proboszczem księdzem Tadeuszem Zychem. Wydarzenie to zapoczątkowuje również kult Matki Bożej w Dąbrówkach w obrazie „Królowej Serc Naszych”. Po przeniesieniu obrazu do nowo wybudowanego kościoła w 1972 r. gromadzone są wota za otrzymane łaski. Kult rozwija się, o czym świadczy coraz większa liczba zgromadzonych wotów. W roku jubileuszowym 2000 została wprowadzona przez księdza proboszcza Czesława Prucnała nowenna do Matki Bożej, która w każdą środę miesiąca gromadzi licznych wiernych nie tylko z Dąbrówek, ale i z sąsiednich miejscowości. Ponadto w roku 2007 w parafii podjęto plany związane z budową kaplic i drózek różańcowych przy kościele. Samo nabożeństwo już zostało zainicjowane i odbywa się w każdy drugi piątek miesiąca (z wyjątkiem okresu zimy). 6 maja 2007 r. odbyła się konsekracja Kościoła Parafialnego pw. NMP Królowej Polski w Dąbrówkach, której dokonał arcybiskup Józef Michalik.

4.3 Kapliczki

W północnej części wsi, za budynkami dawnej Dyrekcji Lasów znajduje się figura św. Józefa z Dzieciątkiem ufundowana w 1899 r.

Przed starą szkołą murowana kapliczka z 1908 r. (fundacja Józefa i Marianny Kahów). W trójkątnym szczycie płaskorzeźba św. Floriana, wewnątrz ludowy ołtarzyk z rzeźbą Matki Boskiej z Dzieciątkiem.

Przy starej drodze w kierunku pastwiska stoi najstarsza kapliczka. Wg przekazu została

ufundowana przez Stanisława Wawraszka i Katarzynę z Friniów w latach 1860 – 1870. Jest ona murowana z cegły w kształcie podkowy, otynkowana. W absydzie został umieszczony ołtarzyk a nad jego mensą obraz przedstawiający Matkę Boską Pocieszenia..

W rejonie przysiółka Podlas stoi metalowy krzyż, który wg przekazu stanął w miejscu bardzo starego, bo z okresu powstania styczniowego krzyża, pod którym grzebano ludzi zmarłych na epidemii cholery.

Z nowszych symboli wiary w Dąbrówkach należy wspomnieć o metalowym krzyżu – pomniku usytuowanym na parceli Sióstr Zakonnych (załącznik nr 11) oraz o kapliczce ufundowanej przez mieszkańców Zarzecza w roku milenijnym. W otoczeniu czterech kolumn korynckich na dwóch innych zostały umieszczone figury Matki Bożej Płaczącej i Chrystusa Zmartwychwstałego.

4.4 Zespół budynków dawnej Dyrekcji Lasów Ordynacji Potockich

Usytuowane przy północnym krańcu wioski, po obu stronach szosy do Leżajska. Zespół systematycznie rozbudowywany przez kolejnych ordynatów.

✓ **Budynek Dyrekcji Lasów Ordynacji Potockich.** Położony po wschodniej stronie drogi. Wzniesiony około 1900 r. w tzw. stylu szwajcarskim, ozdobiony perfekcyjnie wykonanym detalem ciesielskim (załącznik nr 5)

✓ **Adiunktówka.** Drewniana, otynkowana, pokryta gontem, od frontu słupowy ganek. Wybudowana po zachodniej stronie drogi w 1. połowie XIX wieku (załącznik nr 6)

✓ **Suszarnia nasion.** Usytuowana obok adiunktówki, drewniana, założona na rzucie ośmioboku foremego. Piętrowa, górna kondygnacja nadwieszona, wsparta na ozdobnych słupach. Wybudowana około 1860 r. (załącznik nr 7)

✓ **Kancelaria nadleśniczego.** Położona na północ od adiunktówki. Wymurowana w 1928 r. w stylu dworcowym, od frontu portyk kolumnowy, przykryta dachem łamanym polskim.

✓ **Biuro kontrolera lasów.** Usytuowane poniżej adiunktówki. Budynek drewniany, otynkowany, na planie litery „H”. W elewacji frontowej portyk kolumnowy. Wzniesiony w 1931 roku (załącznik nr 8)

✓ **Piwnice.** Na północ od budynku dyrekcji wzniesiono około 1900 roku dwie murowane piwnice. Służyły do przechowywania upolowanej zwierzyny. W jednej z nich zwanej lodownią przez cały rok utrzymywano znakomite lody śmietankowe, owocowe i kawowe. Było to możliwe, ponieważ betonowy dach tej piwnicy nakryty był grubą warstwą ziemi dla izolacji. W okresie silnych mrozów przywożono z Wisłoka kilkanaście ton brył lodowych i grubej kry. Lód ten utrzymywał się w lodowni prawie do następnych mrozów.

✓ **Gajówka.** Położona na skraju lasu, na zewnątrz od pozostałych obiektów. Murowana z cegły, bryła zryzalitowana, urozmaicona tynkowanym detalem architektonicznym. Wybudowana około 1900 r.

4.5 Stara szkoła

Wybudowana w 1908 r. i użytkowana do 1994 r. Usytuowana w centrum wsi, przy drodze do Leżajska. Murowana z cegły, otynkowana, parterowa. Elewacja frontowa zaakcentowana ryzalitem, w którym znajduje się nisza z figurą Matki Boskiej.

5 Syntetyczna charakterystyka miejscowości

5.1 Położenie

Dąbrówki są miejscowością położoną 7 km na północ od Łańcuta. Zabudowa wsi jest skupiona na zachód od drogi nr 877 z Łańcuta do Leżajska oraz po obu stronach lokalnego połączenia z Białobrzegami. Od południa graniczy z miejscowościami Wola Dalsza i Wola Mała, od zachodu - z Czarną, od północy - z Rakszawą, a od wschodu - ze Smolarzynami. Geograficznie wieś znajduje się na skraju Pradoliny Podkarpackiej (pogranicze Pogórza Karpackiego i Kotliny Sandomierskiej), po lewej stronie doliny Wisłoka, w pobliżu ujścia do niego rzeczki Młynówki. Dąbrówki zajmują powierzchnię 732 ha i liczą 1525 mieszkańców.

Na północy i północnym – zachodzie miejscowości rosną duże lasy. Wisłok dzieli wieś na dwie części. Większa część rozciąga się bezpośrednio poza rzeką na północ na terenach piaszczystych, dlatego są one obecnie przeznaczane głównie pod budownictwo mieszkaniowe i przemysłowe, a w niewielkim stopniu wykorzystuje się je jako użytki typowo rolne czy pod uprawy ogrodnicze lub sadownictwo. Nieporównywalnie mniejsza część miejscowości jest położona na południe od Wisłoka na glebach urodzajnych, w znacznym jeszcze stopniu uprawianych.

Rysunek 1 Położenie Dąbrówek na tle Gminy Czarna

Dąbrówki są jedną z ośmiu wsi Gminy Czarna, pow. Łańcuckiego, woj. Podkarpackiego. Tereny Dąbrówek są uzbrojone w kanalizację, sieć gazową, łączność telefoniczną i wodociągi. Mieszkańcy mają możliwość zainstalowania w swoich domach internetu. Korzystne położenie miejscowości doceniają inwestorzy, którzy rozwijają tutaj działalność gospodarczą i dają zatrudnienie lokalnej społeczności oraz osoby szukające działek budowlanych, osiedlając się w Dąbrówkach.

5.2 Miejscowość w statystyce

Tabela 1 Miejscowość w statystyce stan na 31.12.2007 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	1 525
kobiety	771
mężczyźni	754
Urodzenia żywe ogółem	15
Zgony ogółem	8
Przyrost naturalny	7
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	352
Ludność w wieku produkcyjnym Kobiety (18-59 lat) / Mężczyźni (18-64)	975 K - 461 / M - 514
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety (60 lat i więcej) / Mężczyźni (65 lat i więcej)	199 K - 133 / M - 66

Źródła: Urząd Stanu Cywilnego Gminy Czarna

5.3 Struktura użytkowania i własności gruntów w Dąbrówkach

Użytki rolne występujące na obszarze Dąbrówek, zaliczane są do gleb II – VI z klasy bonitacyjnej. Przeważają użytki w klasach II – IV. Niewielki odsetek stanowią gleby organiczne (szczególnie chronione z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych). Gleby Dąbrówek wykazują duże zróżnicowanie, co wymusza wielokierunkową produkcję rolną. Bazując na wieloletnich doświadczeniach i tradycjach rolniczych tego regionu głównymi kierunkami rozwoju działalności rolniczej są:

- uprawy sadownicze w tym jagodowe
- uprawy warzywnicze
- rozwój i promocja gospodarstw ekologicznych.

Czyste środowisko, brak przemysłu, nieskażone gleby, małe gospodarstwa stwarzają korzystne warunki do produkcji rolnej metodami ekologicznymi. Struktura gospodarstw, klasa gleb oraz trudności z dostosowaniem do wymogów unijnych spowodowały obniżenie poziomu życia rodzin utrzymujących się tylko z posiadanych małych gospodarstw rolnych. Podejmowane są działania zmierzające do znalezienia nowych form zatrudnienia i pozyskiwania dóbr dla utrzymania rodzin mieszkańców Dąbrówek. Właściwym kierunkiem w rolnictwie jest rozwój i edukacja ekologiczna a w konsekwencji samozatrudnienie w gospodarstwach agroturystycznych, posiadające w swej ofercie potrawy regionalne oparte na produktach ekologicznych.

5.4 Struktura wieku

Gminę Czarna zamieszkuje **10 955** mieszkańców, natomiast samą miejscowość Dąbrówki zamieszkuje **1 525** mieszkańców (stan na 31 grudnia 2007 r.).

Przekrój statystyczny struktury ludności na terenie gminy Czarna oraz w miejscowości

Dąbrówki przedstawia poniższa tabela.

Tabela Struktura ekonomiczna ludności w gminie Czarna i w miejscowości Dąbrówki - stan na koniec 2007r.

Grupy funkcjonalne	Gmina Czarna		Miejscowość Dąbrówki	
	ogółem	% ogółu populacji	ogółem	% ogółu populacji
wiek przedprodukcyjny	2560	23,37	352	23,08
wiek produkcyjny	6718	61,32	975	63,93
wiek poprodukcyjny	1677	15,31	199	13,05

Źródło: Urząd Gminy Czarna

Struktura ekonomiczna ludności w Dąbrówkach zbliżona jest do struktury ekonomicznej ludności zamieszkującej teren gminy. W miejscowości Dąbrówki część ludności jeszcze zajmuje się rolnictwem, które nie jest jej jedynym źródłem utrzymania. Znaczna część mieszkańców to pracownicy prywatnych przedsiębiorstw. Sporą grupę stanowią dziś również prywatni przedsiębiorcy. Niestety, nie brakuje bezrobotnych i osób, które wyjechały do państw Unii Europejskiej w poszukiwaniu pracy.

Korzystna lokalizacja Dąbrówek sprzyja rozwojowi osadnictwa. Nowo przybyli mieszkańcy zazwyczaj pochodzą z okolicznych gmin, zwłaszcza północnych, ale także z pobliskich miast: Łańcuta i Rzeszowa. Ta sytuacja ma pozytywne i negatywne strony. Dzięki napływowi ludności mniej odczuwalne są skutki niżu demograficznego. Jeszcze niezagrożone jest funkcjonowanie w miejscowości szkoły, przedszkola i innych instytucji życia publicznego. Poza tym przyjeżdżają ludzie wykształceni i przedsiębiorczy, z inicjatywą, a niekiedy również z kapitałem. Pomimo tego, że społeczność się zmienia, życie w biegu nie sprzyja integracji, raczej obserwuje się tendencję do izolowania się w gronie rodziny, korzyści z rozwoju osadnictwa jest więcej

5.5 Gospodarka

Strukturę prowadzonej działalności gospodarczej na terenie Dąbrówek przedstawia tabela

Tabela Struktura prowadzonej działalności gospodarczej

WYSZCZEGÓLNIENIE	ILOŚĆ
Placówki handlowe i gastronomiczne	7
Produkcja wyrobów przemysłowych	2
Produkcja wyrobów spożywczych	2
Budownictwo	8
Usługi transportowe	7
Zakłady produkcyjno - usługowe	18
OGÓŁEM:	44

Źródło: Urząd Gminy Czarna

Na terenie miejscowości działalność gospodarczą prowadzą sklepy wielobranżowe,

zakład obuwniczy, piekarnia, zakłady drzewne, zakład produkcji parkietu, stacje paliw, zakłady produkujące meble oraz mniejsze firmy świadczące usługi budowlane, transportowe, mechanikę pojazdową. Istniejące firmy nie zapewniają wystarczającej ilości miejsc pracy dla wszystkich mieszkańców miejscowości. Pozostała część mieszkańców Dąbrówek znajduje zatrudnienie w Rzeszowie i Łąncucie.

5.6 Bezrobocie

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Łąncucie z terenu gminy Czarna zarejestrowane na dzień 30.09.2007 r. były: **677** osoby, w tym: **379** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało: **56** osób, w tym **27** kobiet.

W stosunku do 2006 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych, jak i bezrobotnych z prawem do zasiłku zmniejszyła się.

5.7 Oświata

W Dąbrówkach w dawnym pawilonowym budynku szkolnym funkcjonuje Publiczne Przedszkole dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat, opieką przedszkolną objętych 37 dzieci a opiekę wychowawczą sprawuje 3 nauczycieli.

Tuż obok znajduje się Zespół Szkół im. Obrońców Westerplatte. W nowej dwupiętrowej szkole oddanej do użytku w 1994 r. w roku szkolnym 2007/2008 pobiera naukę w sześciu klasach Szkoły Podstawowej 119 uczniów, zaś w pięciu oddziałach Publicznego Gimnazjum 96 uczniów. Zajęcia lekcyjne odbywają się w 12 salach; zajęcia wychowania fizycznego – w sali gimnastycznej (otwartej w 1996 r.), sali do ping – ponga, siłowni oraz na dwóch szkolnych boiskach; zajęcia z informatyki – w nowoczesnej pracowni komputerowej wyposażonej w ramach realizacji projektu MEN „Pracownie komputerowe dla szkół”.

Zespół Szkół w Dąbrówkach ma dostęp do internetu. Korzysta z biblioteki, w bieżącym roku szkolnym skomputeryzowanej z funduszy unijnych w ramach *Programu dla szkół podstawowych i gimnazjum ITIM*. Korzysta również z gabinetu higieny szkolnej, świetlicy, kuchni, stołówki, sklepiku i sali, w której odbywają się apele, akademie, ogólne spotkania z rodzicami oraz dyskoteki i zabawy choinkowe.

W okresie jesienno – zimowym w czasie pozalekcyjnym szkolna sala gimnastyczna jest udostępniana także młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych, dorosłym czy na treningi lokalnemu Klubowi Sportowemu „CCC Dąbrówki”.

5.8 Ochrona zdrowia

W miejscowości Dąbrówki funkcjonuje nieprzerwanie od początku istnienia Ośrodek Zdrowia zapewniający mieszkańcom pomoc medyczną lekarzy o różnych specjalnościach, m.in. internisty, i stomatologa. Ludność może korzystać z usług położnej, pielęgniarek środowiskowych, a także punktu aptecznego znajdującego się w Delikatesach Centrum.

W przypadku konieczności hospitalizacji, jak również specjalistycznych usług medycznych, mieszkańcy Dąbrówek korzystają z usług Szpitala Powiatowego w Łąncucie.

5.9 Kultura

Na terenie naszej gminy działalność kulturalna jest kształtowana przez Gminny Ośrodek Kultury w Czarnej oraz jego filie i placówki kulturalne, w których organizowane są zajęcia dla dzieci i młodzieży. Instytucje realizują zadania mające na celu zagospodarowanie pozaszkolnego czasu dzieci (zwłaszcza na feriach i wakacjach). Ponadto w placówkach GOK działają zespoły artystyczne – śpiewacze, taneczne - oraz kółka zainteresowań.

Jedną z takich instytucji kulturalnych w gminie Czarna jest Ośrodek Kultury w Dąbrówkach, który podejmuje zadania upowszechniania kultury w środowisku lokalnym. W ciągu ostatniego dziesięciolecia swojej działalności placówka współorganizowała i organizowała wiele uroczystości oraz przedsięwzięć kulturalnych, spośród których należy

wymienić m.in. gminne akademie z okazji świąt narodowych, parafialne i gminne dożynki, spotkania opłatkowe seniorów, letnie festyny sportowe, wieczory poetyckie, mikołajki dla dzieci z ubogich rodzin. W swojej działalności Ośrodek Kultury uważa za priorytet rozwój artystyczny dzieci i młodzieży oraz krzewienie tradycji folklorystycznych.

W Dąbrówkach dziedzictwo kulturowe jest podtrzymywane dzięki **Zespołowi „Dąbrówczanki”**, który w ubiegłym roku obchodził srebrny jubileusz. Grupa śpiewacza może się poszczycić wieloma osiągnięciami i nagrodami. Ponadto przy miejscowym Domu Kultury działa **Zespół Wokalny „Sempre”** oraz **Zespół Taneczny „Vivo”**. W bieżącym roku ma powstać tańcząca grupa młodsza.

Placówka kulturalna w Dąbrówkach podlega bezpośrednio pod Gminny Ośrodek Kultury w Czarnej i z tej głównej instytucji otrzymuje wszelkie środki na organizowanie uroczystości. Należy nadmienić także, iż miejscowy Ośrodek Kultury współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czarnej, Stowarzyszeniem Rodziców „Z dziećmi i dla dzieci”, Miejskim Domem Kultury w Łańcucie (Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy), a także Polskim Stowarzyszeniem Jazzowym odział Kraków (filia w Łańcucie).

Do najważniejszych przedsięwzięć kulturalnych w miejscowym Domu Kultury na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat należą: koncert wirtuoza gitary basowej Krzysztofa Ścierańskiego 29.11.2005 r. oraz uroczystość „W dużej i małej ojczyźnie” 1 maja 2006 r. z okazji spotkania polsko - ukraińskiego w ramach realizacji projektu „Ponad wszelkimi granicami”.

Reasumując, działalność kulturalna miejscowej placówki jest potrzebna i zauważalna w środowisku lokalnym. Zespoły działające przy Ośrodku Kultury w Dąbrówkach, kształtują ogólny wizerunek kulturalny gminy Czarna. Popularyzują naszą „małą ojczyznę” w powiecie i województwie, a integrowanie się osób w grupy twórcze pielęgnuje dziedzictwo kulturowe tak ważne dla nas wszystkich.

5.9.1 Zespół Śpiewaczy „Dąbrówczanki”

Zespół Śpiewaczy „Dąbrówczanki” został założony z inicjatywy zarządu Koła Gospodyń Wiejskich 26 lutego 1982 r. W związku z potrzebą ratowania zanikającej pieśni ludowej postanowiono, że również w Dąbrówkach powinien działać zespół podtrzymujący folklor regionalny. Instruktorem prowadzącym grupę, która zespala około 15 kobiet, został i jest do chwili obecnej Stefan Socha. Próby odbywają się w miejscowym Domu Kultury. W repertuarze zespołu znajdują się m.in. następujące pieśni: „Wiosko moja”, „Chatka”, „Przez Dąbrówki sypana ścieżeczka”, „Pod zielonym dębem”. Oprócz pieśni ludowych zespół wykonuje także utwory obrzędowe, regionalne, żołnierskie, partyzanckie i biesiadne. W zimowe wieczory „Dąbrówczanki” śpiewają kolędy i pastorałki. Zespół ciągle wzbogaca swój repertuar pieśniowy, a zapotrzebowanie na występy grupy jest coraz większe w gminie, powiecie, a nawet województwie. Repertuar zespołu staje się bogatszy dzięki współpracy z Józefem Hadałą, znawcą tutejszego folkloru. „Dąbrówczanki” swoimi występami uświetniają takie imprezy lokalne jak: Dzień Matki, Dzień Seniora, a także uroczystości z okazji świąt narodowych. Przygotowują również program artystyczny na dożynki. Zespół ma w swoim dorobku wiele nagród, pucharów i dyplomów. Do ważniejszych osiągnięć i wydarzeń z działalności „Dąbrówczanek” należą:

- ✓ udział w eliminacjach wojewódzkich na Festiwalu Muzycznych Zespołów Folklorystycznych w Kazimierzu nad Wisłą (17 maja 1986 r.);
- ✓ nagranie pieśni żołnierskich dla Polskiego Radia w rzeszowskim oddziale (3 kwietnia 1990 r.);
- ✓ udział w otwarciu Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie (lipiec 1993 r.);

- ✓ występ na rzeszowskim Rynku podczas IX Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych (11 lipca 1999 r.);
- ✓ udział w Przeglądzie Kultury Powiatu Łańcuckiego (lipiec 1999 r.);
- ✓ koncert w Solinie i Polańczyku podczas imprezy „Solińskie Lato”(sierpień 1999r.);
- ✓ występ w Wojskowej Galerii Malarstwa w Rzeszowie (13 lutego 2000 r.);
- ✓ zdobycie II nagrody w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Śpiewaczych w Tyczynie (26 czerwca 2002 r.);
- ✓ obchody 20 – lecia działalności zespołu (19 października 2002 r.);
- ✓ srebrny jubileusz zespołu (21 kwietnia 2007 r.);
- ✓ wyróżnienie na Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Śpiewaczych w Tyczynie (czerwiec 2007 r.).

„Dąbrówczanki” bardzo efektywnie uczestniczą już ponad 25 lat w życiu społeczno – kulturalnym swojej miejscowości, której są wizytówką. Trwale zapisały się również w historii regionu dzięki sukcesom, koncertom i krzewieniu naszej tradycji, bo w niej tkwi niezmierzona wielkość i bezcenna wartość.

5.9.2 Zespół Wokalny „Sempre”

Zespół Wokalny „Sempre” istnieje od 1999 r. roku. Skupia głównie śpiewającą młodzież, która prezentuje się podczas uroczystości parafialnych, lokalnych i gminnych. Bierze udział w konkursach, przeglądach, festiwalach. Do większych sukcesów tej grupy należy m.in. zdobycie II nagrody na Międzypowiatowym Festiwalu Pieśni Maryjnej.

5.9.3 Zespół Taneczny „Vivo”

W Zespole Tanecznym „Vivo” istniejącym od 2005 r. tańczy młodzież gimnazjalna, a taniec i muzyka łagodzą obyczaje i uczą wrażliwości na piękno. Zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem. Grupa taneczna powstała z inicjatywy Stowarzyszenia Rodziców „Z dziećmi i dla dzieci”. Swoimi występami uświetnia szkolne i lokalne uroczystości. Do ważniejszych występów zespołu należy udział w części artystycznej uroczystości „W dużej i małej ojczyźnie” 1 maja 2006 r. z okazji spotkania polsko - ukraińskiego w ramach realizacji projektu „Ponad wszelkimi granicami”, które odbyło się w Domu Kultury w Dąbrówkach.

5.10 Sport i wypoczynek

W Dąbrówkach aktywnie działa Klub Sportowy, który powstał pod koniec lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku z inicjatywy p. Adama Śliżaka. Pierwszym prezesem LZS Dąbrówki był Stanisław Sobuś a mecze rozgrywano na prowizorycznym boisku w rejonie Pastwiska. LZS uczestniczył w rozgrywkach klas B i C łańcuckiego terenu powiatu łańcuckiego Obecnie zespół nosi nazwę „CCC Dąbrówki”. Barwy zespołu to kolor pomarańczowy. Klub uczestniczy aktualnie w rozgrywkach ligowych klasy okręgowej (piąta liga). Oprócz drużyny seniorów klub wystawia w rozgrywkach dwie drużyny młodzieżowe. Klub sportowy dysponuje boiskiem i prowizorycznym zapleczem sanitarno - gospodarczym.

Od roku 2005 trwają prace przy budowie nowoczesnego zaplecza dla klubu. Wybudowano już budynek socjalny wraz z pomieszczeniami dla kierownictwa drużyny, sędziów i piłkarzy. Budynek ma być oddany do użytkowania w br. Część środków na budynek i zagospodarowanie całego kompleksu sportowo – rekreacyjnego pozyskano z środków unijnych.

Działający w Dąbrówkach klub sportowy integruje lokalną społeczność poprzez organizację wielu imprez sportowo - rekreacyjnych.

6 Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

W skład infrastruktury technicznej gminy wchodzi wszelkiego rodzaju sieci i uzbrojenia terenu tworzące funkcjonalną spójną całość. Istotnym czynnikiem jest również stan układu komunikacyjnego w układzie urbanistycznym. Infrastruktura techniczna Dąbrówek powstała dzięki ogromnemu zaangażowaniu społeczeństwa i niebywale ich ofiarności. Jest to osiągnięcie tym większe, że realizacja większości przedsięwzięć finansowana była ze środków społeczeństwa. Dużą w tym zasługą komitetów budowy, których przewodniczącymi byli:

Elektryfikacji - Józef Gwizdak
Wodociągów - Tadeusz Tama
Gazyfikacji - Tadeusz Gwizdak
Telefonizacji - Leszek Fidor
Kanalizacji - Stanisław Kluz

6.1 Transport i komunikacja

Drogi przebiegające przez teren miejscowości Dąbrówki:

- 1) droga wojewódzka Nr 877 Naklik – Leżajsk - Szklary
- 2) drogi powiatowe: - nr 1275 R Czarna – Białobrzegi – Laszczyny
- 3) drogi gminne: (publiczne).

Wszystkie te drogi posiadają nawierzchnie bitumiczne. Pozostałe drogi to drogi wewnętrzne – dojazdowe do zabudowy mieszkalnej i dojazdowe do pól.

6.2 Telekomunikacja

Operatorem telefonii stacjonarnej działającym na terenie Dąbrówek jest Telekomunikacja Polska S.A. Zakład Telekomunikacji w Rzeszowie. Centrala TP SA w Łąncucie obsługuje Okręg Telefoniczny Nr 35.4 Łącut, który obejmuje obszar powiatu łąncuckiego, w tym miejscowość Dąbrówki. OT Łącut stanowi część obszaru Strefy numeracyjnej Rzeszów, posiadającej wskaźnik strefy numeracyjnej „17”. Usługę dostępu do Internetu szerokopasmowego drogą radiową świadczy kilku operatorów prywatnych. Ponadto teren miejscowości pokryty jest zasięgiem wszystkich operatorów sieci telefonii komórkowej działających na terenie Polski poziom sygnału jest dobry. Dostępność do usług telefonicznych w miejscowości Dąbrówki ma 90% budynków mieszkalnych.

6.3 Zaopatrzenie w ciepło

W miejscowości Dąbrówki nie ma sieci ciepłowniczej. Najpowszechniejszym na terenie miejscowości sposobem zaopatrywania w ciepło są przydomowe kotłownie indywidualne opalane drewnem i węglem, sporadycznie gazem sieciowym.

6.4 Elektroenergetyka

Dostawa energii elektrycznej dla mieszkańców Dąbrówek jest powszechna, przede wszystkim na potrzeby gospodarstw domowych, tj.: oświetlenie, zasilanie zmechanizowanego sprzętu gospodarstwa domowego i produkcji rolniczej, grzejniki, podgrzewanie wody użytkowej. Podstawowymi źródłami energii elektrycznej dla naszych okolic są Elektrownia Połaniec w woj. Świętokrzyskim, Elektrownia Stalowa Wola oraz Elektrociepłownia Rzeszów. Wytwarzana w elektrowniach energia elektryczna wprowadzana jest do sieci elektroenergetycznej przesyłowej (zwanej także siecią systemową), którą tworzą linie najwyższych napięć (NN) 750, 400 i 220 kV oraz węzłowe stacje systemowe zlokalizowane

m.in. w okolicach Rzeszowa w Widelce i w Boguchwale. W węzłach energetycznych energia jest transformowana z najwyższego napięcia na wysokie napięcie (WN) 110 kV i wprowadzana do sieci elektroenergetycznej rozdzielczej. Energia przepływa liniami 110 kV do głównych punktów zasilania (GPZ), gdzie jest transformowana na średnie napięcie (ŚN), głównie 15 kV, i rozsyłana do odbiorców liniami ŚN bezpośrednio lub po dodatkowej transformacji na niskie napięcie (nn) 0,4 kV. Jak widać, zanim energia zostanie zużytkowana przez odbiorców, jest poddawana w stacjach elektroenergetycznych wielokrotnej transformacji, co związane jest ze stratami energii tak przesyłowymi jak i w trakcie transformacji.

Siecią przesyłową NN zarządzają Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA, natomiast sieci rozdzielcze (WN, ŚN i nn) są w gestii 33 przedsiębiorstw energetycznych dystrybucyjnych; wśród nich jest RZE Dystrybucja — sp. z o.o.. RZE Dystrybucja obsługuje odbiorców na obszarze trzech byłych województw: rzeszowskiego, krośnieńskiego i tarnobrzeskiego. W skład Spółki wchodzi: Centrala, pełniąca funkcje kierownicze i koordynacyjne, oraz 11 Rejonów Dystrybucji Energii, w tym Rejon Dystrybucji Energii Leżajsk, eksploatujący sieci m.in. na terenie Gminy Czarna i naszej miejscowości przy pomocy Posterunku Energetycznego Łańcut zs. w Głuchowie.

6.5 Zaopatrzenie w gaz

Miejscowość Dąbrówki jest zgazyfikowana w 100% zasilana jest ze stacji gazowej I stopnia w Łańcucie. Sołectwo można alternatywnie zasilać ze stacji I stopnia w miejscowości Smolarzyny poprzez gazociąg PE 63. obsługę odbiorców na terenie gminy Czarna prowadzi Rozdzielnia Gazu w Łańcucie podlegająca Polskiemu Górnictwu Naftowemu i Gazownictwu S.A.

6.6 Zaopatrzenie w wodę

Cała miejscowość zaopatrywana jest w wodę z ujęcia i stacji uzdatniania wody zlokalizowanej w Czarnej. Stan techniczny ocenia się jako dostateczny

Długość sieci wodociągowej (bez przyłączy): **8 km**

Liczba stacji uzdatniania wody: **1 szt.**

Liczba ujęć wody: **1 szt.**

(eksploatowana przez MZW w Łańcucie)

Liczba przyłączy prowadzących do budynków: **320 szt.**

Siec wodociągowa zasilająca odbiorców w wodę z ujęcia Czarna jest eksploatowana i administrowana przez Gospodarstwo Komunalne w Czarnej.

6.7 Kanalizacja

Dąbrówki do niedawna nie posiadały gminnego systemu kanalizacyjnego. Nieczystości płynne gromadzone były w przydomowych urządzeniach (gnojowniki, zbiorniki bezodpływowe, osadniki gnilne itp.). Od kilku lat na terenie gminy realizowany jest system kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do własnej oczyszczalni ścieków, przy czym najpierw została zrealizowana i częściowo uruchomiona gminna oczyszczalnia ścieków, a następnie przystąpiono do budowy sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy. Wybudowano sieć kanalizacyjną części Dąbrówek (ok.90% gospodarstw). Do tej pory zostało wybudowanych ok. 16,6 km sieci kanalizacyjnej z odprowadzeniem ścieków na oczyszczalnię w Czarnej. Na tej sieci zbudowano łącznie 12 sieciowych przepompowni ścieków. Gminna oczyszczalnia ścieków jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną z sekwencyjnym reaktorem biologicznym (SBR) i chemicznym strącaniem fosforu, zaprojektowaną według indywidualnego projektu. Ścieki dopływające na oczyszczalnię oczyszczane są ze skratek na kracie schodkowej lub mechanicznej, kierowane do piaskownika wirowego i stąd do dwukomorowego bioreaktora SBR. Osad czynny zagęszczany jest w dwóch osadnikach wtórnych, a osad nadmierny jest następnie usuwany i odsączany na węzle odwadniania i higienizacji osadu, który zastąpił urządzenie DRAIMAD 03. Oczyszczalnia ścieków została oddana do eksploatacji w 1997 roku.

Mimo położenia na terenach zalewowych, wyniesiona jest ponad zasięg wód stuletnich, tak, więc prawdopodobieństwo jej zatopienia jest niewielkie. Docelowa wydajność gminnej oczyszczalni ścieków w Czarnej ma wynieść 1200 m³/d. Do oczyszczalni przyłączona jest już część budynków wzdłuż budowanej aktualnie sieci kanalizacyjnej i przyjmuje ona już obecnie 348 m³ ścieków na dobę. W ściekach oczyszczonych nie występują przekroczenia wartości wskaźników ponad dopuszczalne aktualnie obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 r. w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi.

Dopuszczalne wartości wskaźników:

- BZT₅ < 30 mg O₂/l
- CHZT < 150 mg O₂/l
- Zawiesina < 50 mg/l
- Azot ogólny < 30 mg N/l
- Fosfor ogólny < 5 mg P/l

6.8 Gospodarka odpadami

Na terenie Dąbrówek nie jest zarejestrowane żadne przedsiębiorstwo zajmujące się wywozem nieczystości stałych. Wywóz nieczystości stałych (odpadów) realizowany jest przez firmę z zewnątrz: firmę „EKO”. Wywóz odpadów następuje z przeciętną częstotliwością jeden raz na miesiąc, którą trzeba uznać za niewystarczającą. Wszystkie odpady wywożone są na wysypiska w Giedlarowej i Młynach. Na terenie Gminy Czarna nie występują wysypiska odpadów komunalnych ani składowiska odpadów przemysłowych, ziemi, gruzu, śniegu, czy środków zimowego utrzymania ulic.

Na terenie miejscowości funkcjonuje system wywozu odpadów komunalnych zarówno z kontenerów instytucji i firm, jak i kontenerów indywidualnych przydomowych. Usługi związane z wywozem odpadów z kontenerów ogólnodostępnych opłaca Urząd Gminy w Czarnej, za wywóz z pozostałych płacą klienci firm posiadający indywidualne umowy o wywóz odpadów. Ogólnie system wywozu odpadów i nieczystości stałych na terenie gminy ocenić można jako jeszcze niewystarczająco rozwinięty, z tendencją do dalszego rozwoju. Na chwilę obecną pokrywa on obecne potrzeby jeszcze w niewystarczającym zakresie.

Na terenie Dąbrówek został zapoczątkowany system segregacji odpadów komunalnych: prowadzona jest zbiórka szkła do dwóch specjalnych kontenerów. Ilość zbieranego surowca jest jednak bardzo niska. Może to wynikać z braku motywacji finansowej dla segregacji przez mieszkańców odpadów i surowców wtórnych.

7 Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska

Atrakcją Dąbrówek, podobnie jak niektórych innych miejscowości gminy Czarna, są dolina Wisłoka i duże obszary leśne. Te warunki stwarzają możliwości do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej.

Dolina Wisłoka jest widoczna z głównej drogi miejscowości. Przez dość długi odcinek od drogi nr 877 na wschód w kierunku przysiółka Pastwisko wzdłuż tej doliny wiedzie asfaltowa dróżka zwana potocznie „starą drogą”. Dolina Wisłoka to miejsce gęsto porośnięte roślinnością, wśród której można spotkać unikalne i chronione gatunki flory i fauny.

Z kolei lasy w Dąbrówkach są zróżnicowane: liściaste, iglaste i mieszane. Znajdują się w nich liczne dróżki zachęcające do aktywnego spędzania czasu na łonie natury, idealne także dla osób szukających spokoju i wyciszenia po stresującym trybie życia.

Niezaprzeczalnym walorem miejscowości jest ścieżka przyrodniczo – dydaktyczna „Las Dąbrowski – Pod Grabiną”. Na jej drugim przystanku „Dwie sosny” spotykamy projektowane pomniki przyrody. Obie sosny mają blisko 300 cm obwodu. Niestety, od wielu lat są to martwe

drzewa. Obserwując je, zauważamy, że pozbawiły się już całej kory. Wiąże się z nimi swoista legenda, iż posadzone zostały w okresie kampanii napoleońskiej, kiedy wojska Napoleona Bonapartego przechodziły przez ziemie polskie.

Atrakcje Dąbrówek są idealne zwłaszcza do uprawiania turystyki weekendowej, kiedy nie ma czasu na pokonywanie znacznych odległości, by odpocząć. To spostrzeżenie mogą potwierdzić zwłaszcza mieszkańcy Łańcuta.

7.1 Zasoby kulturowe i historyczne

Spis zabytkowych obiektów drewnianych w miejscowości Dąbrówka

Obiekt	Material	Datowanie - remont	Nr rejestru wł. - użytkownik
Zespół Bud. Dyrekcji Lasów Ord. Łańcuckiej – adiuntówka nr 95	drewn.	1845-1846	A – 962 Ośrodek Rem. – Bud. Lasów Państwowych
Zespół Bud. Dyrekcji Lasów Ord. Łańcuckiej – adiuntówka	drewn.	3 ćw. XIX w. remont i odbudowa części płd.-wsch. 1978	A – 962 Ośrodek Rem. – Bud. Lasów Państwowych.
Zespół Bud. Dyrekcji Lasów Ord. Łań. – susz. Nasion leśnych obecnie magazyn	drewn.	ok.1869 remont 1970	A – 962 Ośrodek Rem. – Bud. Lasów Państwowych
Zespół Bud. Dyrekcji Lasów Ord. Łańcuckiej – budynek gospodarczy	drewn.	1 poł. XIX w.	
Dom nr 31	drewn.	4 ćw. XIX w.	Anna Gromek
Dom nr 13	drewn.	XIX/XX w.	Halina Dubiel
Dom nr 21 a	drewn.	4 ćw. XIX w.	Bronisław Skóra
Dom nr 52	drewn.	pocz. XX w. remont 1960	Stanisława Urban
Dom nr 352	drewn.	3 ćw. XIX w. dach 1950	Helena Golenia
Dom nr 148	drewn.	3 ćw. XIX w.	Maria Frączek
Dom nr 175	drewn.	pocz. XIX w.	Józefa Kula

Spis zabytkowych obiektów murowanych na terenie Dąbrówek

Obiekt	Materiał	Datowanie - remont	Nr rejestru wł. - użytkownik
Kapliczka obok szkoły	mur.	początek XX w.	
Kapliczka obok nr 361	mur.	II połowa. XIX w.	
Zespół Bud. Dyrekcji Lasów Ord. Łańcuckiej – biuro i mieszkanie Kontrolera nr93	mur.-	ok.1931	Nadleśnictwo Leżajsk
Zespół Bud. Dyrekcji Lasów Ord. Łańcuckiej – kanc. i mieszkanie nadleśniczego nr96	drewn.	1928	Nadleśnictwo Leżajsk
Zespół Bud. Dyrekcji Lasów Ord. Łańcuckiej – gajówka nr94 a	mur.	początek. XX w.	
Zespół Bud. Dyrekcji Lasów Ord. Łańcuckiej – lodownia I	mur.	początek. XX w.	
Zespół Bud. Dyrekcji Lasów Ord. Łańcuckiej – lodownia II	mur.	początek. XX w.	
Zespół Bud. Dyrekcji Lasów Ord. Łańcuckiej – lodownia	mur.	początek. XX w.	
Zespół Bud. Dyrekcji Lasów Ord. Łańcuckiej – kolumna z rzeźbą św. Józefa	mur.	1899	
Szkoła	mur.	1909remont 1989	

8 OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI

W celach znajdujących się w niniejszym dokumencie zawarte są kierunki działania, które stanowią naturalny obszar realizacji Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki.

Plan ten określa szczególne obszary, które stanowią wyodrębnione elementy przestrzeni miejscowości:

- obszary turystyki i agroturystyki,
- obszary aktywizacji społecznej i gospodarczej,
- obszary walorów przyrodniczych,
- obszary infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej,
- obszary infrastruktury kulturalnej i sportowej,
- obszary infrastruktury drogowej,

- **obszary infrastruktury publicznej,**
- **obszary infrastruktury okołodrogowej,**
- **obszary opieki zdrowotnej i społecznej,**
- **obszary bezpieczeństwa i porządku publicznego.**

Powyższe obszary zapisane w celach pierwszorzędnych traktuje się jako obszary rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Dąbrówki na lata 2008-2015.

Wymienione obszary zidentyfikowane na podstawie celów i kierunków działania stanowią o podziale przestrzeni społeczno – gospodarczej miejscowości, w których będą realizowane poszczególne przedsięwzięcia zamieszczone w Planie Odnowy Miejscowości Dąbrówki. Dotyczy to inwestycji finansowanych w oparciu o montaż finansowy środków z budżetu gminy i funduszy strukturalnych, jak i realizowanych tylko w oparciu o środki własne.

9 ANALIZA SWOT

Przedstawiona analiza mocnych i słabych stron sołectwa Dąbrówki oraz szans i zagrożeń związanych z jej rozwojem została uzgodniona przez uczestników procesu budowania strategii.

Analizy i uzgodnienia objęły następujące dziedziny:

- **gospodarczą,**
- **społeczną,**
- **infrastrukturę**

9.1 MOCNE STRONY

- Atrakcyjne położenie gospodarcze – blisko Rzeszowa, dużego rynku zbytu.
- Dobre położenie komunikacyjne – lokalizacja przy drodze wojewódzkiej, dobrze rozwinięta sieć dróg powiatowych. Położenie w otoczeniu dużych kompleksów leśnych
- Wsporniałe warunki przyrodnicze lokalizacja wsi w dorzeczu rzeki Wisłok na obrzeżach dużych obszarów leśnych.
- Nieskażone środowisko uciążliwym przemysłem
- Wieś w wysokim procencie skanalizowana
- Placówki handlowe
- Sprawny system odbioru i wywozu odpadów stałych
- Pełna gazyfikacja wsi
- Możliwość wygospodarowania terenów pod zabudowę budownictwa jednorodzinnego i usługowego
- Dobrze rozbudowana sieć dróg gminnych i powiatowych
- Sieć telefoniczna, gazociągowa, wodociągowa oraz kanalizacyjna
- Placówki handlowe
- Klub Sportowy „CCC”
- Położenie w otoczeniu dużych kompleksów leśnych
- Dom Kultury
- Baza oświatowa i sportowa Zespołu Szkół im. Obrońców Westerplatte

9.2 SŁABE STRONY

- Bardzo słabo rozwinięta infrastruktura okołodrogowa (chodniki), ścieżki rowerowe oraz trasy turystyczne
- Stan techniczny lokalnej infrastruktury drogowej

- Niedostateczne oświetlenie drogowe
- Zbyt mała ilość miejsc parkingowych przy obiektach użyteczności publicznej
- Brak Planu Zagospodarowania Przestrzennego
- Słabo rozwinięty kompleks sportowo – rekreacyjny KS „CCC”
- „Dzikie” wysypiska śmieci
- Brak segregacji odpadów
- Brak integracji społeczności lokalnej
- Brak lokalu do spotkań towarzyskich młodzieży – niezadawalający stan techniczny budynku i brak funkcjonalnego zaplecza GOK
- Brak zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego zaspokajającego potrzeby wsi
- Słabo rozwinięta baza turystyczno – wypoczynkowa
- Rozdrobnione rolnictwo
- Brak usług elektrotechnicznych.
- Niewystarczająca ilość uzbrojonych terenów do aktywizacji gospodarczej
- Niskie dochody własne gminy na 1 mieszkańca
- Ograniczone środki finansowe przeznaczone dla opieki społecznej i oświaty.
- Mało atrakcyjna oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży
- Wysoka stopa bezrobocia i występowanie zjawiska dziedziczenia bezrobocia
- Niewystarczająca oferta dostępu dzieci i młodzieży do różnych form spędzania czasu wolnego.
- Niedostateczna baza rehabilitacyjna i oferta opieki nad osobami niepełnosprawnymi
- Słaba edukacja ekologiczna społeczeństwa (słabo rozwinięta segregacja śmieci)
- Bardzo intensywny ruch po drodze wojewódzkiej i innych drogach gminy.
- Mało terenów uzbrojonych pod aktywizację gospodarczą

9.3 SZANSE

- Rozwój turystyki i agroturystyki
- Stworzenie sieci ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych
- Budowa infrastruktury okołodrogowej (chodniki)
- Budowa i przebudowa dróg lokalnych
- Rozbudowa Parkingów gminnych przy obiektach użyteczności publicznej
- Remont ośrodka zdrowia
- Budowa punktów świetlnych przy drogach gminnych
- Pozyskiwanie środków finansowych z funduszy strukturalnych UE
- Poprawa dostępu do kultury
- Spadek bezrobocia
- Rozwój budownictwa mieszkaniowego
- Rozbudowa bazy rekreacyjno – sportowej
- Sporządzenie Miejscowego planu Zagospodarowania Przestrzennego
- Wykorzystanie środków pozabudżetowych
- Rozwój przedsiębiorczości
- Rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego i zakładów produkcyjnych
- Rozwój zakładów rzemieślniczych
- Budowa autostrady i drogi szybkiego ruchu.
- Stworzenie strefy aktywizacji gospodarczej w oparciu o grunty własne wsi
- Pełne uzbrojenie terenów budowlanych w infrastrukturę techniczną
- Profesjonalna, permanentna promocja wsi i gminy
- Pozyskiwanie inwestorów spoza wsi

- Rozwój zaplecza dla rekreacji i turystyki (kontenery na śmieci, ubikacje, wydzielone pola biwakowe, wydzielone łowiska, parkingi itp.)
- Tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa jednorodzinnego
- Wzrost dochodów gminy poprzez zwiększoną działalność gospodarczą na terenie wsi
- Wydanie w formie książkowej i multimedialnej informatora o wsi i gminie Czarna
- Poprawa specjalistycznych usług medycznych – zdrowotnych dla mieszkańców wsi.
- Za powstanie kompleksu sportowego z wielofunkcyjnym boiskiem, kortami tenisowymi
- Zachowanie zwyczajów i tradycji regionu Podkarpacia.
- Edukacja ekologiczna społeczeństwa.
- Rolnictwo ekologiczne.

9.4 ZAGROŻENIA

- Dewastacja terenów rekreacyjnych
- Zanieczyszczenie wód podziemnych
- Zanieczyszczenie środowiska
- Klęski żywiołowe (powódź, pożary, susza)
- Opróżnianie zbiorników bezodpływowych do rowów
- Ograniczone środki na rozwój wsi
- Emigracja wykształconej młodzieży
- Wzrost przestępczości (wandalizm, rozboje)
- Bezrobocie w skali makro
- Apatia i zniechęcenie
- Niż demograficzny
- Alkoholizm
- Wzmożony ruch pojazdów ciężarowych
- Słabo wykorzystany budynek GOK
- Nieuzbrojone tereny przeznaczone dla inwestorów
- Niestabilna polityka podatkowa i finansowa państwa
- Spadek opłacalności w rolnictwie
- Postępujące ubożenie społeczeństwa
- Początek patologii społecznych
- Rosnące koszty edukacji
- Regres kultury wiejskiej w Polsce
- Malejące środki finansowe na cele oświaty, kultury i sportu.
- Brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych
- Brak działań w celu poprawy sfery technicznej ułatwiającej codzienne życie osób starszych i niepełnosprawnych
- Brak wystarczających środków finansowych na aktywną ochronę środowiska
- Zbyt małe wykorzystanie ekologicznych źródeł energii do celów grzewczych
- Wzrastający ruch pojazdów kołowych
- Rosnące koszty inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej, wzrost kosztów materiałów budowlanych.
- Małe zainteresowanie inwestorów z zewnątrz

10 MISJA

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel miejscowości, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do miejscowości, dla której została sformułowana. Wypracowana misja rozwoju miejscowości poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz miejscowości Dąbrówki na kolejne 8 lat.

Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów planu. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych planem.

Misja dla miejscowości Dąbrówki jest opisem wizji miejscowości oraz jej głównego pola działań w przyszłości. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter miejscowości i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe Dąbrówek, które wypracowano wspólnie na debacie strategicznej wzajemnie się uzupełniają. Wiele zadań realizacyjnych wskazanych w obszarze "gospodarka" powiązanych będzie zarówno z obszarem "infrastruktura", jak dotyczyć będzie samych mieszkańców. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości będzie zarówno kreował nowe miejsca pracy, jak również będzie wpływał na inwestycje w dziedzinie infrastruktury czy ochrony środowiska naturalnego. Zadania realizowane w obszarach związanych z kulturą, oświatą i sportem wpłyną na podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz integracji kulturalnej z gminą i regionem.

W dalszej części planu przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (gospodarka, infrastruktura, społeczność).

Miejscowość Dąbrówki

W obszarze gospodarczym w miejscowości Dąbrówki w najbliższych latach będą się dokonywać procesy zbliżające mieszkańców wsi do standardów życia w podobnych miejscowościach w rozwiniętych gospodarczo regionach Unii Europejskiej.

- **turystyka** -- funkcja o rosnącym znaczeniu w gospodarce miejscowości – turystyka kwalifikowana (zabytki ordynacji Potockich, szlaki piesze, konne, rowerowe).

- **usługi** - rozwój usług bytowych dla ludności opierać się będzie na dobrze rozwiniętych mikroprzedsiębiorstwach (samozatrudnieniu). Usługi związane z obsługą nowoczesnej gospodarki rynkowej (usługi finansowe, rachunkowe, bankowe, ubezpieczeniowe itp.) służące rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości na terenie Dąbrówek zlokalizowane będą, jak do tej pory, w pobliskim Łańcucie i Rzeszowie.

- **działalność produkcyjna pozarolnicza** –rozwój rzemiosła produkcyjnego opartego na spółdzielczości nowego typu oraz przedsiębiorstwa społeczne (preferowane formy zatrudnienia - dofinansowywane przez Rząd RP i fundusze strukturalne) są przyszłością mikro przedsiębiorczości w Dąbrówkach.

- **rolnictwo** - restrukturyzacja rolnictwa w skali makro i procesy doprowadzające do specjalizacji istniejących gospodarstw oraz możliwa absorpcja dotacji Unii Europejskiej zapewni wzrost nowoczesności, opłacalności i konkurencyjności produkcji rolniczej miejscowych gospodarstw dążących do specjalizacji i ich ściślejsze powiązanie z przetwórstwem rolno-spożywczym. Atutem rolnictwa będzie „czysta produkcja rolnicza” powiązana ze stojącym na wysokim poziomie przemysłem rolno – spożywczym – wysokotowarowe rolnictwo produkujące zdrową i smaczną żywność.

11 DIAGNOZA STANU

W diagnozie wyszczególniono najważniejsze cechy poszczególnych obszarów przyjętych do oceny oraz określenia celów i kierunków działania.

Diagnoza Stanu jest syntezą Raportu o Stanie miejscowości Dąbrówki.

Charakterystykę obszarów cechuje wyszczególnienie ich cech w odniesieniu do miejscowości jako całości, jej różnicowań wewnętrznych oraz pozycji w gminie.

Poszczególnym wnioskom przyporządkowano znaki wartościujące znaczenie treści:

- (+) wartość pozytywna dla rozwoju miejscowości,
- (+/-) wartość o niewielkim znaczeniu na obecnym etapie rozwoju miejscowości,
- (-) wartość negatywna dla rozwoju społeczno – gospodarczego miejscowości Dąbrówki

Ocenę potencjału wewnętrznego dokonano metodą analizy SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

11.1 GOSPODARKA

- (+) obszary turystyczne
- (+/-) liczba podmiotów gospodarczych
- (-) struktura użytków rolnych
- (+/-) miejsca pracy
- (+) produkcja żywności ekologicznej
- (+/-) usługi
- (+/-) przetwórstwo rolno-spożywcze
- (-) wykształcenie się procesów rozwojowych w sektorze prywatnym

11.2 SPOŁECZNOŚĆ

- (+) oświata
- (+/-) więzi społeczne
- (-) ubożenie społeczeństwa
- (+/-) aktywność społeczna
- (+/-) kultura masowa
- (-) stowarzyszenia i organizacje pozarządowe

11.3 INFRASTRUKTURA

- (+/-) sieć wodociągowa
- (-) sieć kanalizacyjna
- (+) stopień zgazyfikowania miejscowości
- (-) stan dróg i chodników
- (+) stan sieci telefonii przewodowej
- (+/-) dostęp do Internetu
- (+/-) stan infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
- (-) infrastruktura okołobiznesowa
- (+) baza turystyczna

12 PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO GOSPODARCZEGO

Hierarchizacji celów dokonano w trzech obszarach rozwoju społeczno - gospodarczego.

Dla każdego z tych obszarów wyznaczono trzy cele pierwszorzędne, bez których miejscowość Dąbrówki nie mają możliwości dalszego rozwoju.

Dodatkowo, o ile było to możliwe wskazano na trzy cele drugorzędne, które powinny znacznie przyspieszać rozwój w danym obszarze.

Na podstawie tak zhierarchizowanych celów, o których mowa w rozdziale 10. określono priorytety w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno-gospodarczego i zapisano je poniżej.

12.1 GOSPODARKA

- Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów przyrodniczych dla rozwoju działalności turystycznej i agroturystycznej:
- Promocja zabytkowych budynków związanych z dawną ordynacją Potockich i

infrastrukturą towarzyszącą

- Budowa rekreacyjnego zbiornika wodnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na miejscu obecnej kopalni kruszywa
- Podjąć działania w kierunku tworzenia warunków dla absorpcji środków funduszy strukturalnych i wspierania przedsiębiorczości
- Opracowanie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Dąbrówek dla lokalizowania małej i średniej przedsiębiorczości oraz uzbrajania terenów.
- Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje w Dąbrówkach.
- Uruchomienie punktu informacji o możliwych dotacjach dla przedsiębiorców oraz organizacja szkoleń w zakresie pisania projektów dla bezpośrednich beneficjentów środków UE.

12.2 INFRASTRUKTURA

Priorytetem w tym obszarze jest podjęcie działań w kierunku budowy dróg i chodników przy jednoczesnym intensywnym działaniu na rzecz rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej oraz infrastruktury kulturalnej i sportowej.

12.3 SPOŁECZNOŚĆ

Obszar społeczny za priorytetowe cele przyjął podjęcie działań na rzecz utrzymania bezpieczeństwa oraz porządku publicznego na terenie miejscowości oraz tworzenie warunków do poprawy funkcjonowania i dostępności mieszkańców do opieki zdrowotnej i społecznej. Działania te winny być wsparte przeciwdziałaniem występującym na terenie miejscowości patologiom społecznym.

13 CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA (INWESTYCJE)

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania, a jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność miejscowości Dąbrówki koncentrować będzie się na trzech obszarach:

- **GOSPODARKA,**
- **INFRASTRUKTURA,**
- **SPOŁECZNOŚĆ.**

Tablica celów w poszczególnych obszarach (gospodarka, infrastruktura, społeczność) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele.

Cele działania - w każdym z tych obszarów to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo (rozwoju danego obszaru) nie jest możliwe. Przewidziano, że czas realizacji tych celów z przyporządkowanymi tym celom inwestycjami powinien się zamknąć przed 2015 rokiem.

Kierunki działania (**INWESTYCJE**) zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej.

Jednocześnie zidentyfikowane inwestycje niezbędne do realizacji na terenie miejscowości Dąbrówki zhierarchizowano dla zbudowania podstaw logicznego uporządkowania celów i kierunków (inwestycji) w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno – gospodarczego.

13.1 Gospodarka

- Podjąć działania w kierunku tworzenia warunków dla absorpcji środków funduszy strukturalnych i wspierania przedsiębiorczości
- Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje w Dąbrówkach

- Uruchomienie punktu informacji o możliwych dotacjach dla przedsiębiorców oraz organizacja szkoleń w zakresie pisania projektów dla bezpośrednich beneficjentów środków UE.

13.2 Infrastruktura

- Remonty istniejących, projektowanie i budowa sieci nowych dróg gminnych
- Budowa nowych i modernizacja istniejących chodników i ścieżek rowerowych
- Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej

13.3 Społeczność

- Organizacja kursów i szkoleń mieszkańców dla rozwoju zainteresowań artystycznych i kulturalnych.
- Wsparcie powstawania nowych i działalności istniejących lokalnych organizacji.
- Organizacja imprez kulturalnych i rekreacyjnych o znaczeniu ponadlokalnym na terenie Dąbrówek
- Działać na rzecz zwiększenia aktywności oraz integracji społeczności lokalnej

14 WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI

KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU

W poszczególnych obszarach wskazano cele, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Dąbrówki.

Umownie przyjęto, że na rzecz celów strategicznych winno się wydatkować około 50% tzw. potencjału inwestycyjnego, przez który rozumie się nie tylko środki budżetu gminy przeznaczone na inwestycje, w tym na terenie Dąbrówek, ale również inne pozyskane środki pozabudżetowe takie jak fundusze strukturalne, kredyty i środki partnerów prywatnych w ramach tzw. PPP. Podział ten ma charakter umowny i ma podkreślić rangę poszczególnych poziomów zidentyfikowanych w wariacie celów. W ten sposób dokonano hierarchizacji celów i w przypadku miejscowości Dąbrówki wybrano wariant rozwoju, którego celami strategicznymi są działania w kierunku rozwoju turystyki i agroturystyki, rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej oraz wzmocnienie infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w Dąbrówkach.

14.1 Wybrany wariant rozwoju – cele strategiczne

- Podjąć działania w kierunku utworzenia ścieżki rowerowej na terenie Sołectwa Dąbrówki,
- Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej
- Promocja zabytkowych budynków związanych z dawną ordynacją Potockich i infrastrukturą towarzyszącą
- Podjąć działania w kierunku rozwoju przedsiębiorczości
- Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów przyrodniczych dla rozwoju

działalności turystycznej i agroturystycznej

- Budowa rekreacyjnego zbiornika wodnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na miejscu obecnej kopalni kruszywa

14.2 Wybrany wariant rozwoju – cele niezbędne

- Podjąć działania w kierunku tworzenia warunków dla absorpcji środków funduszy strukturalnych i wspierania przedsiębiorczości
- Opracowanie Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Dąbrówek dla lokalizowania małej i średniej przedsiębiorczości oraz uzbrajania terenów.
- Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje w Dąbrówkach.
- Uruchomienie punktu informacji o możliwych dotacjach dla przedsiębiorców oraz organizacja szkoleń w zakresie pisania projektów dla bezpośrednich beneficjentów środków UE.

podjęcie działań na rzecz utrzymania bezpieczeństwa oraz porządku publicznego na terenie miejscowości

- tworzenie warunków do poprawy funkcjonowania i dostępności mieszkańców do opieki zdrowotnej i społecznej.

15 WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI

KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU

W poszczególnych obszarach wskazano cele, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Dąbrówki.

Umownie przyjęto, że na rzecz celów strategicznych winno się wydatkować około 50% tzw. potencjału inwestycyjnego, przez który rozumie się nie tylko środki budżetu gminy przeznaczone na inwestycje, w tym na terenie Dąbrówek, ale również inne pozyskane środki pozabudżetowe takie jak fundusze strukturalne, kredyty i środki partnerów prywatnych w ramach tzw. PPP. Podział ten ma charakter umowny i ma podkreślić rangę poszczególnych poziomów zidentyfikowanych w wariantach celów. W ten sposób dokonano hierarchizacji celów i w przypadku miejscowości Dąbrówki wybrano wariant rozwoju, którego celami strategicznymi są działania w kierunku rozwoju turystyki i agroturystyki, rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej oraz wzmocnienie infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w Dąbrówkach.

14.1 Wybrany wariant rozwoju – cele strategiczne

- Podjąć działania w kierunku utworzenia ścieżki rowerowej na terenie Sołectwa Dąbrówki,
- Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej
- Promocja zabytkowych budynków związanych z dawną ordynacją Potockich i infrastrukturą towarzyszącą
- Podjąć działania w kierunku rozwoju przedsiębiorczości
- Podjąć działania w kierunku wykorzystania walorów przyrodniczych dla rozwoju działalności turystycznej i agroturystycznej

- Budowa rekreacyjnego zbiornika wodnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na miejscu obecnej kopalni kruszywa

14.2 Wybrany wariant rozwoju – cele niezbędne

- Podjąć działania w kierunku tworzenia warunków dla absorpcji środków funduszy strukturalnych i wspierania przedsiębiorczości
- Opracowanie Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Dąbrówek dla lokalizowania małej i średniej przedsiębiorczości oraz uzbrajania terenów.
- Opracowanie dokumentacji technicznych na planowane inwestycje w Dąbrówkach.
- Uruchomienie punktu informacji o możliwych dotacjach dla przedsiębiorców oraz organizacja szkoleń w zakresie pisania projektów dla bezpośrednich beneficjentów środków UE.
- podjęcie działań na rzecz utrzymania bezpieczeństwa oraz porządku publicznego na terenie miejscowości
- tworzenie warunków do poprawy funkcjonowania i dostępności mieszkańców do opieki zdrowotnej i społecznej.

16 OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO

UTWORZENIE ŚCIEŻKI ROWEROWEJ NA TERENIE DĄBRÓWEK

Zadaniem priorytetowym, przewidzianym do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie Odnowa i rozwój wsi, jest „Utworzenie ścieżki rowerowej na terenie Dąbrówek”

Budowa ścieżki rowerowej polegać będzie na wykonaniu następujących zadań:

- Wytyczenie i oznakowanie trasy,
- Zadaszenia, ławki, stoliki i sanitariaty wzdłuż trasy,
- Utwardzenie nawierzchni, przepusty i kładki na trasie,
- Odnowienie obiektów do obsługi turystów,
- Place postojowe i dla odpoczynku,

17 HARMONOGRAM RZECZOWY ZADANIA PRIORYTETOWEGO

Tabela Harmonogram rzeczowo zadania priorytetowego

ZAKRES RZECZOWY	2009 ROK											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wytyczenie i oznakowanie trasy				X	X							
Zadaszenia, ławki, stoliki i sanitariaty wzdłuż trasy							X					
Utwardzenie nawierzchni, przepusty i kładki na trasie					X	X						
Odnowienie obiektów do obsługi turystów								X	X			
Place postojowe i dla odpoczynku						X	X					

18 WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI

Tabela Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedłożenie Raportu z Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki przedstawicielom Zebrania Wiejskiego	Sołtys Sołectwa	Grudzień 2007
2. Uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki przez Zebranie Wiejskie	Zebranie Wiejskie	Styczeń 2008
3. Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki na Sesji Rady Gminy	Rada Gminy	Styczeń 2008
4. Zamieszczenie Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki w Internecie	Wójt	Luty 2008
5. Przystąpienie do prac opracowania dokumentacji technicznych ze szczególnym uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie z funduszy strukturalnych	Wójt, Komisja Rozwoju Społeczno – Gospodarczego, Gospodarki Finansowej, Rzemiosła i Usług	2008 - 2013

6. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z przyjętym harmonogramem	Rada Gminy, Rada Sołecka	Do roku 2015
---	--------------------------	--------------

19 MONITOROWANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI

Tabela Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówka

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w programach	Rada Sołecka	Co sześć miesięcy na ręce przedstawicieli Zebrania Wiejskiego
2. Ocena realizacji programu	Rada Sołecka	Sesja absolutoryjna każdego roku
3. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób tworzących Plan dla oceny jego aktualności	Rada Sołecka	Raz na dwa lata

- *- Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nieprzewidywalnych lub z innych ważnych powodów Plan Odnowy Miejscowości Dąbrówki może zostać skorygowany w każdym z jego rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży jeden z członków Rady Sołeckiej na ręce Przewodniczącego Rady Sołeckiej. Wniosek taki Przewodniczący Rady Sołeckiej poddaje procedurze uchwalania dokonywanego przez Zebranie Wiejskie i zatwierdzania przez Radę Gminy.*

20 PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DĄBRÓWKI

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki pośród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów, opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

- Internet
- Prasa lokalna i centralna
- Promocja i reklama bezpośrednia

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Odnowy Miejscowości Dąbrówki. W witrynie internetowej Gminy Czarna zostanie zamieszczony dokument „Plan Odnowy Miejscowości Dąbrówki”.

Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki (Urzędem Gminy), a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi.

Prasa lokalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie Internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Dąbrówki.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki..

Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki (Urzędem Gminy), a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi.

Prasa lokalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie Internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Dąbrówki.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Dąbrówki.